

STANOWISKO WÓJTÓW, BURMISTRZÓW, PREZYDENTÓW I STAROSTÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO w sprawie zagrożeń dla samorządności terytorialnej w Polsce

My, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast oraz starostowie, zebrani 10 lutego 2017 roku w Bydgoszczy, wyrażamy swoje zaniepokojenie wieloma działaniami i propozycjami zmian dotyczących funkcjonowania samorządów w Polsce.

Odrodzony w roku 1990 samorząd terytorialny stał się fundamentem rozwoju kraju, a w zgodnej opinii reforma samorządowa jest najlepszą ze wszystkich dotychczas przeprowadzonych po roku 1989. Samorzady zmieniły Polskę na lepszą. Polacy co cztery lata mają możliwość oceny tych zmian w czasie demokratycznych wyborów. Stworzony w wyniku kompromisu kształt samorządności w Polsce był do tej pory akceptowany przez wszystkie ugrupowania polityczne. Żadna z propozycji zmian formułowanych na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza nie zakładała tak głębokiej ingerencji w wolną wolę obywateli, jak te przedstawiane obecnie przez polityków partii rządzącej.

Forsowanie fundamentalnych zmian krótko przed wyborami w postaci projektów poselskich, a więc bez żadnych konsultacji z obywatelami i ich społeczną reprezentacją, ma na celu wyłącznie ułatwienie realizacji politycznych celów. Taka sytuacja godzi we wspólny dorobek polskiej samorządności i podstawowe zasady demokracji oraz zapisaną w Konstytucji fundamentalną zasadę pomocniczości, która stanowi m.in.: tyle samorządności, ile tylko można i tyle państwa, ile to konieczne.

Wyrażamy ubolewanie, że rząd RP uchyla się od zajęcia w tej sprawie jednoznacznego stanowiska poprzez zaniechanie opracowywania projektów ustaw przez rząd na rzecz „pisanych na kolanie” projektów poselskich, które nie są poddawane społecznym konsultacjom. W ostatnim czasie zabrano samorządom ODR-y, wiele kompetencji dotyczących zarządzania oświatą, a mają być zabrane też powiatowe urzędy pracy, poradnie psychologiczno-pedagogiczne i inne.

Część proponowanych ostatnio zmian uderza bezpośrednio w demokratycznie wybrane organy władzy samorządowej. Zamiar wprowadzenia przepisów ograniczających liczbę kadencji szefów samorządów jest sprzeczny z Konstytucją RP, a zapowiedź ich natychmiastowego wcielenia w życie to łamanie elementarnej zasady państwa prawa - „lex retro non agit”, która stanowi, że nowe przepisy nie mogą działać wstecz. Jest to też ograniczanie obywatelom ich konstytucyjnych praw i wolności, wynikających z art. 62 Konstytucji RP. Mieszkańcy w trakcie wyborów potrafią znacznie lepiej ocenić kompetencje dotychczasowych władz, niż politycy z perspektywy Parlamentu.

Uważamy, że pojawiające się w ostatnim czasie w przestrzeni publicznej zapowiedzi radykalnych zmian w ordynacji wyborczej, także poprzez zmiany okręgów wyborczych, ograniczanie możliwości udziału w wyborach komitetem obywatelskim, podniesienie wyborczego progu, a także zasada dwukadencyjności, mają wyłącznie polityczny cel.

Apelujemy zatem do wszystkich Posłów i Senatorów o poszanowanie konstytucyjnych zasad demokratycznych wyborów, a do Rządu RP o „niechowanie się za plecami” parlamentarzystów i zajęcie jednoznacznego stanowiska w sprawach przyszłości samorządów, wyrażonego w formie projektów ustaw rządowych. Do wszystkich samorządowców w całej Polsce zwracamy się natomiast o rozważenie koncepcji powołania ogólnopolskiego ugrupowania samorządowego, jako przyszłej naszej reprezentacji w życiu publicznym Polski.

w imieniu uczestników

Wojciech Sypniewski,
wójt Osieleska

Eugeniusz Gołembiewski,
burmistrz Kowala

Ryszard Brejza,
prezydent Inowrocławia

Rafał Bruski,
prezydent Bydgoszczy